

Последующие исследования предложено посвятить оцениванию уровней профессиональной подготовки будущих врачей и провизоров согласно с разработанной методикой.

Ключевые слова: модульные технологии обучения, модуль, модульная программа, IT-компетентность, уровни сформированности, профессиональная подготовка, компоненты, критерии, показатели, уровни профессиональной подготовки, методика.

Стаття надійшла до редколегії 31.08.2016

УДК 37.032:796.011.3-057.87

Надія ДОВГАНЬ

м. Миколаїв

borovik_v69@mail.ru

ПРОВІДНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ПРОЦЕСІ ПОЗААУДИТОРНОЇ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ

У статті розкрито провідні чинники формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи. Охарактеризовано такі поняття, як «позааудиторна діяльність» та «позааудиторна робота», які є складовими дефініції «позааудиторна спортивно-масова робота». Наведено структуру провідних чинників формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладах у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи. Визначено об'єктивні та суб'єктивні чинники, які впливають на оволодіння студентами спеціальними знаннями у галузі фізичної культури, розвиток їх рухових здібностей та фізичне вдосконалення.

Ключові слова: позааудиторна діяльність, позааудиторна робота, позааудиторна спортивно-масова робота, фізична культура, студентська молодь, особистість, фізична культура особистості, самовдосконалення.

Створення умов для розвитку та самореалізації студентської молоді, розкриття творчого потенціалу й обдарувань особистості набуло особливої значущості у сучасному соціально-педагогічному просторі. Разом із професійними вимогами до молодого спеціаліста ставляться конкретні вимоги щодо його фізичної підготовленості. Проблеми низького рівня здоров'я, незадовільного фізичного розвитку, що нині стоять перед населенням країни, стосуються і студентства. На фоні інтенсифікації навчального процесу у вищих навчальних закладах України спостерігається тенденція зниження обсягу рухової активності студентів, яка негативно позначається на їх фізичному розвитку, фізичній підготовленості та функціональному стані. Негативні причини, які формують здоров'я студентської молоді, – зайва вага, шкідливі звички, нераціональний режим дня, незбалансоване харчування, стреси, негативний вплив навколишнього середовища. У зв'язку з цим, особливої соціальної значущості набувають питання збереження і зміцнення здоров'я студентської молоді.

Проблематикою формування фізичної культури студентської молоді займалися вчені різних напрямків. Ведуться пошуки оптимальних шляхів формування фізичної культури у шкільної та студентської молоді, розкривається феномен фізичної активності людини та її сутність на соціально-біологічних засадах (В. К. Бальсевич, Т. Г. Коваленко, Г. Л. Апанасенко, О. С. Куц, В. І. Ільїнич); вивчається вплив фізичних вправ на працездатність та здоров'я людини (Л. Я. Іващенко, Є. А. Пирогова, Н. П. Строрко). Значна група науковців (Б. А. Ашмарін, Ю. А. Виноградов, Л. В. Волков, З. Н. Вяткін, Л. П. Матвеев, Т. Ю. Круцевич, Ю. А. Перевозчиков, А. А. Шевченко, Б. М. Шиян та ін.) обґрунтувала теоретичні засади фізичного виховання шкільної та студентської молоді в навчальних закладах.

О. Д. Дубогай, С. М. Канішевський, С. І. Присяжнюк указують на те, що у переважній більшості студентів відсутні навички здорового способу життя та зовсім немає бажання до занять фізичними вправами [7; 8; 11]. Набу-

ває актуальності доцільність забезпечення дієвості занять фізичним вихованням зі студентами ВНЗ з урахуванням їх спортивних уподобань у позааудиторний час.

Мета статті полягає у визначенні провідних чинників формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи.

Завдання:

1. Виявити сучасні тенденції формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладах у процесі позааудиторної діяльності.
2. Визначити провідні чинники формування фізичної культури студентів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи.
3. Дослідити об'єктивні та суб'єктивні чинники формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи.

Для визначення провідних чинників формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів (ВНЗ) у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи вважаємо необхідним з'ясувати поняття: «позааудиторна діяльність», «позааудиторна робота».

Розглядаючи позааудиторну роботу у ВНЗ, слід зазначити, що серед науковців немає єдиної думки щодо визначення дефініції «позааудиторна робота», як тотожне використовується поняття «позааудиторна діяльність». Поширеним є також ототожнення її з поняттям «позааудиторна спортивно-масова робота», яка є однією із форм організації активного дозвілля студентів, що має широкі можливості для розвитку особистості. Більшість дослідників (Р. Абдулов, І. Бех, В. Бондар, С. Вітвицька, А. Зотов, І. Карпова, В. Корчинський) визначають позааудиторну діяльність як основну складову частину виховання або підсистему виховної системи управління процесом формування фізичної культури, в якій реалізуються як виховні, так й освітні завдання, спрямовані на особистісне і професійне становлення студента [1; 2; 3; 4; 9]. Деякі науковці (О. Гаврилюк, М. Донченко, Л. Петриченко) зазначають, що позааудиторна діяльність є цілісним, загально-педагогічним процесом, який охоплює всю освіт-

ньо-виховну діяльність, що сприяє формуванню особистісних якостей, розвитку творчого, культурно-морального, інтелектуального та лідерського потенціалу студента [5; 6; 10]. Тобто можна дійти висновку про існування двох основних підходів до розгляду позааудиторної фізкультурної діяльності як до складової виховної роботи, або як до складника навчально-виховного процесу у ВНЗ. Всі форми позааудиторної фізкультурної діяльності студентів об'єднує те, що вони знаходяться поза розкладом навчальних занять, які створюють умови для всебічного особистісного розвитку студентів та їх самореалізації.

Проте можна стверджувати, що чіткого визначення терміну «позааудиторна робота» з погляду проблеми розвитку системи фізичного виховання студентської молоді немає, а проаналізована психолого-педагогічна література свідчить про те, що дослідження переважно стосуються лише окремих її аспектів (факультативні та секційні заняття за видами спорту, активне дозвілля та самостійна робота).

Отже, у контексті нашого дослідження ми визначаємо, що позааудиторна діяльність студентів – це система діяльності суб'єктів освітнього процесу, що є невід'ємною складовою професійної підготовки, яка здійснюється поза розкладом навчальних занять з метою створення умов для особистісного фізичного розвитку студентів та їх самореалізації у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи у ВНЗ. Така діяльність надає студентам можливість саморозвитку і самореалізації, розкриття фізичних здібностей, поглиблення їх уявлень про себе як про особистість і професіонала.

Виходячи з вищезазначеного, щоб визначити чинники формування фізичної культури студентів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи, необхідно розглянути процес оволодіння студентами спеціальними знаннями у галузі фізичної культури, розвитку їх рухових здібностей та фізичного вдосконалення.

Провідні чинники формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної спортивно-

масової роботи у нашому дослідженні розглядаються як зовнішні (об'єктивні) і внутрішні (суб'єктивні). Під об'єктивними чинниками виховання фізичної культури слід мати на увазі такі чинники, які існують незалежно від волі і свідомості студента. Під суб'єктивними чинниками виховання фізичної культури визначаємо особистісно мотиваційно-ціннісні орієнтації, рушійними силами яких виявляються пошук засобів, які активізували б у студентів зростання внутрішньої активності, спрямованої на їх морально-духовний розвиток. Зазначені зовнішні та внутрішні чинники процесу формування фізичної культури особистості взаємопов'язані, взаємообумовлені й утворюють єдину цілісну систему педагогічного впливу на суб'єкт з метою досягнення нею покращення фізичного стану, психофізичної готовності до професійної діяльності, здійснення в суспільстві соціально-значущих ролей (рис. 1).

Запропоновані нами провідні чинники формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладах у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи, на підставі об'єднання однорідних ознак фізкультурно-оздоровчої діяльності, скеровані на: підвищення ролі освіти у фізкультурному вихованні; посилення уваги до індивідуалізації навчання; створення системи формування фізичної культури студентської молоді у позааудиторній діяльності з урахуванням освітнього, національного, індивідуального рівня розвитку.

Так, Г. М. Соловйов умовно виділяє шість зовнішніх чинників формування фізичної культури особистості: 1) соціально-психологічний, 2) організаційно-методичний, 3) психолого-педагогічний, 4) особистісно-духовний, 5) матеріально-побутовий, 6) соціально-

Рис. 1. Авторська структура провідних чинників формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи

демографічний [12]. Ці чинники поклали в основу авторської структури провідних чинників формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладах у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи, а саме: організаційно-методичний, соціально-ціннісний, соціально-професійний, психолого-педагогічний, особистісно-духовний, природничо-середовищний, соціально-демографічний, матеріально-побутовий. Крім того, соціально-психологічний чинник, визначений Г. М. Соловйовим, ми розподілили на: соціально-ціннісний і соціально-професійний.

Організаційно-методичний чинник включає в себе всі сторони і розмаїття впливів на студента. У цьому чиннику відбивається сукупність принципів побудови методів і форм організації навчальної та позанавчальної діяльності студентів.

Соціально-ціннісний чинник забезпечує становлення особистості, її біосоціальних засад, суттєвих характеристик тілесної і духовної природи, визначення ціннісного ставлення, задоволення своєї особистих і соціальних потреб у заняттях фізичними вправами, у соціумі з однаковими інтересами і цінностями, де формується ціннісне ставлення до власного фізичного стану і фізичного розвитку, фізичного вдосконалення молодої людини з можливостями соціальної реалізації її інтересів, потреб та амбіцій.

Соціально-професійний чинник вирішує завдання по формуванню у майбутніх фахівців активної соціальної і професійної позиції, орієнтування на сучасні міжнародні стандарти у сфері фізичної культури і спорту, поєднання вітчизняних традицій і досягнень із світовим досвідом у цій сфері, розвитку професійно важливих рухових здібностей, володіння раціональною технікою основних життєво важливих рухів, залученню їх до позааудиторної спортивно-масової роботи, яка підтримує фізкультурно-спортивні традиції, що склалися у ВНЗ, за допомогою яких формуються і вдосконалюються професійно-прикладні вміння та навички, у зв'язку з підвищенням вимог ринку праці до якості підготовки сучасних спеціалістів.

Психолого-педагогічний чинник охоплює зміст, якість і рівень проведення професійно спрямованих оздоровчих занять з фізичної культури, що забезпечується висококваліфікованими викладачами з фізичного виховання. У структурі цього чинника виділяють професійну спрямованість, рішення оздоровчих та освітньо-виховних завдань, індивідуально-психологічних і фізичних особливостей студентів.

Особистісно-духовний чинник є основним у формуванні активності студентів в процесі позааудиторної спортивно-масової роботи, що визначає відповідальність за себе і свій гармонійний розвиток, усвідомлення

себе і своїх учинків, прагнення до повної самореалізації свого потенціалу у високодуховному особистісному зростанні.

Природничо-середовищний чинник спрямований на розвиток соціоприродних систем, адаптацію організму до несприятливих факторів зовнішнього середовища; компонент професійної підготовки студентської молоді, який дозволяє заохочувати ініціативу, розвивати почуття відповідальності, дбайливого ставлення до природного середовища і прагнення до покращення екологічної ситуації, яка склалася сьогодні в Україні.

Соціально-демографічний чинник (чинник відтворення здоров'я студентської молоді) суттєво пов'язаний з пропагандою здорового способу життя і фізичного потенціалу нації, зміцнення здоров'я, яке дасть можливість швидко адаптуватись до різних, інколи несприятливих умов життя та праці, усвідомлення цінності здоров'я (домінуючий у світогляді людини духовний пріоритет і відповідна психічна установка).

Матеріально-побутовий чинник включає у себе належне матеріально-технічне та фінансове забезпечення вищих навчальних закладів, завдяки організації умов життя студентської молоді (якість житла, умови для пасивного й активного відпочинку, рівень психічної і фізичної безпеки на території життєдіяльності), дотримання суспільної гігієни праці, підтримання раціонального харчування (в тому числі якісної питної води, необхідної кількості вітамінів, мікроелементів, протеїнів, жирів, вуглеводів, спеціальних продуктів і харчових добавок), створення належних умов праці, спортивного устаткування, інвентарю й одягу (безпека не тільки у фізичному, а й у психічному аспекті, наявність стимулів та умов професійного розвитку).

Указані чинники є загальним фоном, на якому функціонує система фізичного виховання у вищих навчальних закладах, і яка більшою мірою може контролюватися, так як має свої організаційні та методичні основи. Система фізичного виховання студентів у конкретному ВНЗ залежить від того місця, яке вона займає в загальній системі навчально-виховного процесу. Це виявляється у до-

триманні керівництвом нормативів до позааудиторних навчальних годин (2 щотижневі години на фізичне виховання з I по II курси), забезпеченням спортивними спорудами згідно програмно-нормативним актам та санітарно-гігієнічним нормам.

З огляду на вищевикладене, у запропонованій нами авторській структурній схемі провідних чинників формування фізичної культури студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи, ми характеризуємо внутрішні (суб'єктивні) чинники, які впливають на інтенсивність мотивації до навчання фізичними вправами (знання, переконання, бажання і пошук причин, що заважають реалізувати мету).

Суб'єктивні чинники формування фізичної культури особистості нами розглядаються як сукупність мотиваційно-ціннісних орієнтацій, властивостей та особливостей особистості, індивідуальної свідомості і світогляду студента та ін. До них відносяться: особливості психічних процесів (відчуття, сприйняття, увага, пам'ять, мислення, уява, мова, емоції і почуття, воля і вольові дії та ін.); знання; ступінь науковості поглядів і переконань (потреби, установки, переконання, інтереси, здібності і задатки, властивості особистості).

Таким чином, ми виділяємо п'ять груп суб'єктивних чинників, які визначають розмаїття особистісних проявів, що обумовлюють формування фізичної культури особистості студента в процесі позааудиторної спортивно-масової роботи:

Перша група – морфо-функціональні властивості, обумовлені спадковими факторами і конкретними умовами зовнішнього середовища, які визначають індивідуальні особливості тих, хто займається (вікові, статеві, будова тіла, стан здоров'я, фізичні якості і рухові здібності). Практично, трактуючи фізичний розвиток студентської молоді, ми ведемо мову про розвиток рухових здібностей. Ознаки, які одержали значний розвиток в результаті спортивних тренувань на заняттях з фізичного виховання, фактично є якостями тих, хто займається, обумовлені у розвитку спадковістю й умовами навколишнього середовища.

Друга група – природні властивості студента, які визначають динаміку психофізичної діяльності. До них відносяться: швидкість виникнення і стійкість психічних процесів (швидкість сприйняття і мислення, тривалість відчуттів, яскравість уяви та ін.); інтенсивність психічних процесів (відчуттів, емоцій, волі); темп і ритм психічної діяльності; спрямованість психічної діяльності (наприклад, прагнення до міжособистісних, соціальних контактів, нових або гострих вражень або навпаки – відгородженість, заглибленість у себе, в свої проблеми та ін.). У процесі фізичного виховання необхідно враховувати, що всі ці особливості, які проявляються в мимовільних реакціях: в міміці, жестах, емоційній забарвленості мови, різноманітних рухах і діях.

Третя група – морально-вольові якості: толерантність, взаємоповага, рівність, довіра, рішучість, цілеспрямованість, наполегливість, терплячість, ініціативність, самовладання, світогляд студента у формі переконань, моральні норми і фізкультурні ідеали, які спонукають його діяти певним чином. Систематизуючи і цілеспрямовуючи свою поведінку, студент вносить в нього свої корективи, поступово формуючи особистість, розвиває свої здібності, пізнає власну унікальність, безпомилково самовизначається в житті, і в процесі самоактуалізації в неї мимоволі формуються основні компоненти здоров'я.

Четверта група – комунікативні міжособистісні відносини: товариськість, справедливість, привітність, доброзичливість, скромність, чуйність, тактовність та ін. Товариськість характеризує ступінь зацікавленості студента в колективних видах діяльності (факультативні заняття, спортивні секції, спортивні змагання, спортивно-масові заходи, фізкультурні свята).

П'ята група – психофізичні кондиції особистості: вимогливість, самокритичність, упевненість в собі й інші риси, пов'язані з самосвідомістю, самоспостереженням, самоаналізом, самооцінкою та фізичним самовдосконаленням; організаторські властивості особистості студента: діловитість, відповідальність, вимогливість, ініціативність, працездатність.

тність, уміння організувати себе; перцептивно-гностичні властивості студента: спостережливість, розуміння інших, уміння проектувати саморозвиток, творче ставлення до справи.

Відтак, процес формування фізичної культури всебічно розвиненої особистості – це особливе поєднання внутрішніх чинників розвитку її фізичної культури: морфофункціональних, психічних, фізичних та особистісних новоутворень з зовнішніми чинниками, що характерно для сучасних умов організації навчання й оптимізації навчально-вихованого процесу у ВНЗ, у напрямку збереження, зміцнення і формування здоров'я студентської молоді.

До внутрішніх чинників процесу формування фізичної культури ми віднесли: сформованість у студентів стійкого інтересу до занять фізичною культурою, формування мотиваційного компоненту, педагогічне керівництво і контроль з боку викладачів, дотримання дидактичних принципів. До об'єктивних (зовнішніх) чинників, які відбивають нестійкість мотивів та інтересів і низьку мотивацію, належить брак часу, відсутність бажання займатися фізичною культурою, шкідливі звички, матеріальна база, яка не задовольняє потреби студентської молоді.

Об'єктивні чинники є своєрідним фундаментом для формування суб'єктивних чинників, які спрямовують, регулюють, стимулюють активність студентів і, навпаки, гальмують, заглушають діяльність негативних чинників, що викликають пасивне ставлення до фізкультурної діяльності.

Nadia DOVGAN
Mykolaiv

THE LEADING FACTORS OF UNIVERSITY STUDENTS' PHYSICAL CULTURE FORMATION IN THE EXTRACURRICULAR SPORTS WORK

The article deals with study of the leading factors in the formation of physical culture of university students in the extracurricular sports work. The concepts of «extracurricular activity» and «extracurricular work» were characterized as the parts of the concept «extracurricular sports work». There were defined objective and subjective factors that affect on the individuality as apriority in terms of special knowledge mastering in the field of physical education, the development of motor skills and physical development.

Key words: extracurricular activity, extracurricular sport work, physical culture, student youth, personality, physical culture of personality, self-development.

Список використаних джерел

1. Абдулов Р. М. Роль інститута кураторов в современном вузе / Р. М. Абдулов // Вестник Днепропетровского университета: педагогика и психология. – 2000. – № 5. – С. 74–82.
2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання / І. Д. Бех. – К., 1998. – 203 с.
3. Бондарь В. И. Управленческая деятельность директора школы: дидактический аспект / В. И. Бондарь. – К.: Рад. шк., 1987. – 160 с.
4. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посіб. для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
5. Гаврилюк О. О. Стан позааудиторної роботи з формування комунікативної культури студентів у практиці вищого навчального педагогічного закладу / О. О. Гаврилюк // Вісник СевНТУ «Психологічні аспекти педагогіки і освіти». – Севастополь: Вид-во СевНТУ, 2010. – № 104. – С. 111–114.
6. Донченко М. В. Особливості позааудиторної роботи у вищих навчальних педагогічних закладах України / М. В. Донченко // Гуманізація навчально-виховного процесу: наук.-метод. зб. – Слов'янськ, 2004. – Вип. XXI. – С. 48–52.
7. Дубогай О. Д. Розвиток творчої особистості школяра засобами фізичної культури / О. Д. Дубогай // Нива знань. – 1999. – № 3. – С. 52–54.
8. Канішевський С. М. Науково-методичні та організаційні основи фізичного самовдосконалення студентства / С. М. Канішевський. – К.: ІЗМН, 1999. – 270 с.
9. Карпова І. Б. Фізична культура та формування здорового способу життя: Навч. посіб. / Карпова І. Б., Корчинський В. Л., Зотов А. В. – К.: КНЕУ, 2005. – 104 с.
10. Петриченко Л. Система позааудиторної роботи, спрямованої на підготовку майбутнього вчителя до творчої професійної діяльності / Л. Петриченко // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Слов'янськ, 2010. – Вип. II. – С. 33–40.
11. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання / С. І. Присяжнюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 502 с.
12. Соловьев Г. М. Здоровый образ жизни: научно-теоретические и методические основы: учеб. пособие / Г. М. Соловьев. – Ставрополь: СГУ, 2011. – Ч. 1. – 180 с.

Надежда ДОВГАНЬ
г. Николаев

ВЕДУЩИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ В ПРОЦЕССЕ ВНЕАУДИТОРНОЙ СПОРТИВНО-МАССОВОЙ РАБОТЫ

В статье раскрыто ведущие факторы формирования физической культуры студентов высших учебных заведений в процессе внеаудиторной спортивно-массовой работы. Охарактеризованы такие понятия, как «внеаудиторная деятельность» и «внеаудиторная работа», которые являются составляющими дефиниции «позааудиторна спортивно-массовая работа». Приведена структура ведущих факторов формирования физической культуры студентов высших учебных заведений в процессе внеаудиторной спортивно-массовой работы. Определены объективные и субъективные факторы, которые влияют на овладение студентами специальными знаниями в области физической культуры, развитие их двигательных способностей и физическое совершенствование.

Ключевые слова: внеаудиторная деятельность, внеаудиторная работа, внеаудиторная спортивно-массовая работа, физическая культура, студенты, личность, физическая культура личности, самосовершенствование.

Стаття надійшла до редколегії 02.09.2016

УДК 378.147:744

Микола КОЗЯР
nikolaynuvgr@mail.ru

Валерій КРІВЦОВ
krivtsov.valeriy@gmail.com

м. Рівне

ОКРЕМІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З НАРИСНОЇ ГЕОМЕТРІЇ

У статті розглянуто підходи та способи розв'язку задач з нарисної геометрії, які дозволять студенту ефективно та продуктивно їх виконувати, зокрема, запропоновано системний підхід до розв'язку задач, доцільність розв'язування задачі водночас методами як нарисної геометрії, так і аналітичної. Запропоновані студентам задачі повинні мати прикладний характер і розв'язувати їх бажано декількома способами. Рекомендуємо застосовувати інтерактивні методи навчання, способи косокутного проєкціювання та споріднених перетворень, а також 3D-моделювання.

Ключові слова: нарисна геометрія, розв'язування задач, інтерактивні методи навчання, 3D-моделювання.

Нарисна геометрія входить до дисциплін математичного та природничого циклу підготовки бакалавра і складає основу інженерної освіти. Опанування теоретичними положеннями нарисної геометрії, на яких ґрунтується виконання та читання різноманітних технічних та будівельних креслень, відбувається під час розв'язування задач. Тому важливим є виробити у студентів системний підхід до розв'язування задач. Не володіючи ним, студенти будуть використовувати час непродуктивно, марно витрачаючи багато зусиль на отримання потрібного результату. Розв'язок задач на сучасному етапі не можна обмежити виконанням графічних побудов в ручному режимі. Необхідним є застосування математичних методів та способів комп'ю-

терної графіки для опису геометричних фігур, що розглядаються. Одним із шляхів підвищення якості викладання нарисної геометрії є використання задач прикладного характеру, розв'язування нестандартних задач декількома способами, що формує у студентів вже на 1 курсі такі компетентності, які дозволяють їм легше адаптуватися до майбутньої професійної діяльності, легше орієнтуватися в складних виробничих питаннях і приймати оптимальні рішення. В умовах скорочення навчальних годин доцільним, на нашу думку, є застосування інтерактивних методів навчання, що дозволяє ефективно та водночас доступно здійснювати реалізацію теоретичних положень дисципліни на практиці.